

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

Վերջերս, հեռաւոր Ամերիկայի, Փարիզի եւ Կ. Պոլսոյ ազգային վարչութիւններ, բարեկամներ եւ գնահատողներ, գեղեցիկ մատուցեցին իրենց օգնութիւնը յայտնաբերելու համար, որոնք իրենց հոգեւոր առաջնորդներուն, պանծացնելու անոնց կրօնական ծառայութեան եւ գրական գործունեութեան արդիւնաւորութիւնը:

ՍՈՒՆ իր նախորդ եւ ներկայ թիւերուն մէջ տուաւ արդէն անոնց յոբելինական յայտարարութիւնները իրենց կենսագրական հակիրճ գիծերով. հոս կ'ազգենք վեր առնել զանոնք առանձինն, յայտնելու մեր ալ գնահատանքը իրենց յայտնութեան մասին, որոնց իբրեւ հոգեւորականներու եւ մեքի ու գրչի վասակաւորներու՝ գնահատանքի բաժին մը ունի անհարակոյս մեր Նկերդեցիկ աւանդույթը:

ԳԵՐ. Տ. ԱՐՏԱՆԱՋԻ ԱՐԳԵՊԻՍԿԱՊՈՍ ՍԻՐԻՄԷՆԱՆ. — Մեր արդի եկեղեցականութեան ուսագրաւ դեմքերէն մին է: Յոգեյինական օճախմբման այս արտայայտութիւնը զորս կը նախաձեռնեն Նորին Միաբնակութեան նախկին առաջնորդներն ու փարիզաւոր մասնաւորականներն ու բարեկամները, իր փառամանքով գրական եւ երեսնամեայ եկեղեցական գործունեութեան ի հաճի, անմարդար փառքն է կը խորհրդէր զոր մեք մեք ու արտի ներկայացուցիչները կրնային տալ գրագէտ հոգեւորականի մը՝ որուն մեքին օգնեցին ու բարի արդիւնները մեր գրական ու մասնագրական անդամսանին մէջ ու կրօնական ասպարէզին վրայ, աւելի քան առաջ եւ ուսագրաւ են եղած:

Արտաւարդ Արեւելի. Սիւրմեան ծնած է Ակն 1889ին, աւագանի անունով Տիգրան: Իր նախնական ուսումը ստացած է իր թաղի Արամեան վարժարանը, ապա յաճախած Պոլսոյ Կեդրոնական եւ Պերպերեան: Նկերդեցական ձեռնարկութիւն ստացած է 1918ին, եւ ապա զրկուած Գոնեայ իբր առաջնորդ: Անկէ առաջ վարած է ուսուցչական պատճեններ, Ասաբազարի եւ Էսփեհիւրի մէջ:

1924ին եղած է առաջնորդ Բերիոյ, եւ

1929ին եպիսկոպոս ձեռնադրուած Սահակ կաթողիկոսէն նոյն թեմին վրայ: Վարած է նոյնպէս Պարիսի կաթողիկոսութիւնը ու այժմ Կաթողիկոսական Պատուիրակ Ռեւենսան Եւրոպայի հայոց:

Հակառակ իր վարած պատասխանատու եւ բազմազգաւ պատճեններուն, Արտաւարդ Որբազան եղած է գրչի եւ ուսումնասիրութեան մարդը եւ մեզի ձգած բազմաթիւ մանր ու մեծափոր հատորներ:

1. — Երեւոյն, 2. — Տաւր Տաւրէի, 3. — Ներսէս Օշն Թաւառի Ձեռագիր Ժողովրդի, 4. — Մայր Յայրիկ Լուսինի Ձեռագիր Ս. Բարսեղի Մանգու Նկերդեցիկ Լուսինի (Ա. Բ. հատորներ), 5. — Պարսիկ Բեք, 6. — Իմաստ, 7. — Բաւր, 8. — Պարսիկ Լուսինի Լուսինի (Ա. եւ Բ. հատորներ), 9. — Դեռ Լուսինի լուսին եւ խոհեմ, 10. — Երեւոյն Բարսեղի Ս. Գրիգոր եւայլն, ու թանկանքի բազմաթիւ յոյնականներ եւ պարսիկներ բարոյագիտական, օղակագրական եւ պատմական նկերներ եւ հարցերու շուրջ որոնք հատորներ կը լեցնեն Երեւոյն հաւելի:

ՍՈՒՆ Նորին Ամենապատուութեան եւ բովանդակ Միաբնակութեան տնօրէնութեանը կը բերէ այս տղան իր ժաշան աշխատակցին, ԳԵՐ. Տ. Արտաւարդ Ս. Արեւելիկոպոսին անոր նուիրուած յոբելինական այս յարգանքին մէջ:

ԳԵՐ. Տ. ՎԱՐԴԱՆ ԵՊՍ. ԴԱՍԿԱՐԱՆՆ, — Զաւիթարեայ Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնը գեղեցիկ մատուցած է ունեցեալ նախնական եւ Նորին ԳԵՐ. Տ. Վարդան Եպս. Դաւապարեանի ծննդեան 75-ամեակը եւ կրօնական ծառայութեան 50-ամեակը, ի գնահատութիւն իր բազմամեայ ամբաստի եւ արդիւնաւոր գործունեութեան:

Միջազգայն Յոբելեար ծնած է 1873ին ի Մուրասլայ, առաջնորդ է Ս. Յակոբեանց վանքի ժառ. վարժարանին 1888-92 ու վարդապետ ձեռնադրուած Վեհապետեան Թաւրիսի պատրիարքին 1898ին: Վանքին մէջ եւ իր հայրենիք, եւ հոն պատճենավարած նախ իբր փոխանորդ ապա որպէս տեղապահ 1901-1912:

1912ին Ամերիկա հրաւիրուելով կը

պատճենավարէ Ֆրեզնոյի Ա. Երրորդութիւն Սկեզեցիին մէջ, շուրջ քսան տարիներ, եկեղեցին հոյ ճարակ քլլալէն յետոյ անոր վերաւորման կը նուիրէ ինքզինքը եւ կը յաջողի: Վարած է նոյնպէս Սպլենթի եւ Ֆաուլթիի եկեղեցիներու հովուութիւնը: Այս կերպով իր հասունութեան երեսուն տարիները անցած են Գալիֆորնիոյ մէջ, համեստ, առփաստական ու բոլորամուկ նուիրելով ինքզինքը իր հոֆին:

Իբրեւ մատուական աշխատանք գրած է տարիներով ծովական օրերու յատուկ ժողովրդային գրութիւններ, եւ հրատարակած «Էջմիածին» ամսուկով ամսաբերիկը:

Վարդան Յզո. Գաղապետեան պարզ, հոգեւոր եւ ժողովրդասնուէր եկեղեցական մըն է եղած ու սիրուած ամենուրեք: Յարգանքի այս առաջալսութիւնը որ իրեն կ'ըլլայ բաւ ամենայնի արժան է եւ իրաւ:

ՀՈԳ. Տ. ԶԱՐԲԱՅԻՍԻ Մ. ՎԻՒ. ԿԷԶԻՒՐ. ԵՒՆ. — Մեր երկու բարձրաստիճան եկեղեցականներու կառույցին, իսթանպուլականայ մատուականութիւնը ընդառաջ երթալով Երեմիայի Քալ. Խորհրդոյ նախաձեռնութեան, հաւանութեամբ Ողջ. Հոգեւոր Իշխանութեան, նախաձեռնած է յառաջիկայ աւանտ ծնելու Տ. Զարմայր Մ. Վրդ. Կեզիւր. եանի եկեղեցական, գրական եւ հանրային գործունէութեան 65-ամեայ յոբելեանը:

Հոգեւորն Հայրը հայ մամուլի վաստակաւոր աշխատանքներէն է, տարիներով հրատարակած «Տաճար» եւ «Հայ Խօսնակ» կրօնաբանական եւ գրական հանդէսները, որոնք իրենց հմտալից բովանդակութեամբ սիրելի եղած են քէ մատուականին եւ քէ մեր միջազգայնին:

Գերազանց Հայրը ծնած է 1865ին Սեւաթաթա, աշխարհական անունով Աւետիս: Իր հոգեւորական, խմբագիր, ուսուցիչ եւ համարալից գործիչ ամենուրեք ուսուցում եւ դաս է: Բացի 10է աւելի կրօնագունչ եւ բարոյական վիպական եւ քաղաքական բարգմանութիւններէ, պատասխան է նաեւ կրօնական դասագիրքեր:

ՍԻՌԱ, կը կ'ընենք, Մրցական Պատերազմ Հօր եւ բովանդակ Միաբանութեան շնորհաւորմանը կը բերէ Հայ Սկեզեցւոյ եւ հայ գրի այս ազնիւ մակներուն, իրենց կեանքին ու գործին ընծայուած յոբելիական այս սնծաւորմաներուն առիթով:

ԿԻՄԳ.

Ս. ՅԱՆՈՐԻ ՆԵՐՍԷՆ

ՏՐՏՈՒՄ ԵՒ ԱՐԻՒՆՈՏ ՕՐԵՐՈՒ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

1-9 Սեպտեմբեր, դիտերները անպակաս եղան միտ աւբակոնութիւններ եւ հրացանածգութիւններ Սրուսաղէմի օուրջ բոլոր նակասներու վրայ, մասնաւորաբար Դաւթի, Յուպպի, Դամասկոսի եւ Նոր դրան մուս. քերուս օուրջ եւ օրաններուն մէջ: Յուպպի եւ Դաւթի կամ Սիոնի դուռները շատ մօտ են մեր վանքին, այդ իսկ պատճառաւ մեր վանքաբնակ ժողովուրդը միտ վանքի ու սարսափի մէջ է, գրկուելով յանախ գիշերային հանգիստէն:

10 Սեպտեմբեր, Նորին Մեծութիւն Ողջ. Եւսուլա Քաղաւորը, նախկին զինուորական կառավարիչ, Հիւլի փառային զեղ Սրուսաղէմի զինուորական պէս կը նշանակէ Անդր-Յորդանանեան ուժերու Սրուսաղէմի ընդհ. հրամանատար Ողջուլա Բեկը:

11 Սեպտեմբեր, Գիշերն ի բուն սաստիկ աւբակոնութիւններ եղան Դաւթի դրան օրը. ջանքին մէջ, եւ բաղմարիւ *մորթըր*-ներ ինկան հին քաղաքի վրայ:

12 Սեպտեմբեր, Գիշերը Յուպպի դրան ֆուլթըր դարձեալ օտուկանկեցաւ աւբակոնութիւնը: Ժամը 5 ին երկու *մորթըր*-ներ ինկան Յուպպի դրան ներսի կողմը, առանց մեծ վնասներ պատճառելու, իսկ առօրեան ժամը 6.30ին մեծ *մորթըր* մը ինկաւ վանքի դրան առջեւ վիրաւորելով աւելի քան 27 անձեր: Ինչ յետոյ աւելի մեծ մը պիտի իյնար վանքի Սլան քաղ կոչուած մասի բակին մէջ, ծանրապէս վիրաւորելով երկու քոյրեր ինչպէս նաեւ մայր մը եւ իր աղջիկը: Վերոյիշեալ երեք երթաւորողները իրենց մահու կանգաւուն կնեցին հիւանդանոցին մէջ: Նոյն միջոցներուն *մորթըր*-ներ ինկան Ս. Յարալէիւն առաջնորդող փողոցին մէջ եւ անոր ետեւը զգուշող ոսկերչաց շուկան, ջախջախելով երկու հայ երիտասարդ օսկերիչներ եւ օսկի հայ մը, որոնք կը մեռնէին նոյն օրը: Այդ օրը սուգի օր մը եղաւ Սրուսաղէմարեան հայութեան: Սրկար ժամանակներէ